

ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

TRAVEL NEEDS OF THE ELDERLY IN BANGKOK

นายเอกพันธ์ ทัพพะวาสน์

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Eakpan Thanhavas

Email : 6214154604@ru.ac.th

Faculty Of Business Administration Program in Management

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ 2. ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้สูงอายุทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่คิดเป็นเพศ ชาย ร้อยละ 53.5 มีอายุระหว่าง 60 – 65 ปี คิดเป็น ร้อยละ 45.0 มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 76.0 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.75 มีอาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 49.5 และมีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5

ด้านความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.518 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.578 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.663 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.636

การท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.442 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.666 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรม การอาบน้ำแร่ นวดแผนไทย การอบสมุนไพร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.470 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.797

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.446 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.685 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรมการปลูกปะการังและฟื้นฟูแนวปะการัง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.475 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.772

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.443 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.680 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.543 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.741

การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนาโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.424 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.681 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวแหล่งสำคัญทางศาสนา เช่น วัดหรือโบสถ์คริสต์ที่สวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.502 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.756

การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.422 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.720 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาชีวิต วัฒนธรรมและพฤติกรรมของชนกลุ่มน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.460 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.800

คำสำคัญ : ความต้องการ นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

Research subject Travel needs of the elderly in Bangkok The objectives of this research study were 1. to study the personal information of the elderly. 2. Tourism needs of the elderly in Bangkok by collecting information from the questionnaire Tourism needs of the elderly in Bangkok There were 400 elderly males and females aged 60 years and over living in Bangkok. The result showed

The analysis of personal data that answered the questionnaire included gender, age, status, educational background, occupation, average monthly income. The results showed that Personal data of the elderly living in Bangkok Most of them were male, 53.5%, aged between 60-65 years, representing 45.0%, marital status, representing 76.0%, with a bachelor's degree. accounted for 58.75 percent, having a career in private business accounted for 49.5% and had a salary in the range of 20,001 - 30,000 baht or 38.5%

The travel needs of the elderly in Bangkok are divided into 6 areas as follows:

1. Ecotourism: The results of the analysis revealed that the respondents gave the highest level of tourism demand in ecotourism overall. with a mean of 4.518, with a standard deviation of 0.578. The most average is wanting to travel in beautiful natural attractions. with a mean of 4.663 with a standard deviation of 0.636
2. Tourism in Health Tourism: The analysis revealed that respondents gave the highest level of overall health tourism tourism demand. with a mean of 4.442 standard deviation of 0.666. The item with the highest mean was the need for activities, mineral bathing, Thai massage, and herbal steam, with a mean of 4.470 standard deviation of 0.797
3. Marine Ecotourism: The analysis found that respondents gave the highest level of overall marine ecotourism tourism demand. with a mean of 4.446 standard deviation of 0.685. The most average was the need for coral breeding and reef restoration activities. with a mean of 4.475 with a standard deviation of 0.772
4. Agritourism: The results of the analysis revealed that the respondents gave the highest level of tourism demand in agrotourism as a whole. with a mean of 4.443 standard deviation of 0.680. The most average was the desire for agro-tourism accommodation with accommodation. and facilities with a mean of 4.543 and a standard deviation of 0.741
5. Educational and Religious Tourism: The results of the analysis revealed that the respondents gave the highest level of overall demand for tourism in the field of educational and religious tourism. with a mean of 4.424 with a standard deviation of 0.681. The one with the highest average was the desire for religious tourism activities such as beautiful churches or churches. with a mean of 4.502, a standard deviation of 0.756
6. Tourism for Ethnic Culture of Ethnic Minorities: The results of the analysis revealed that the respondents gave the highest level of overall demand for tourism in educational

tourism for ethnic minority cultures. with a mean of 4.422 with a standard deviation of 0.720. The one with the highest average was the need for a life education trip. Minority culture and behavior with a mean of 4.460 and a standard deviation of 0.80

Keywords: needs, tourists, the elderly

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา “ผู้สูงอายุ” หรือบางคนเรียกว่า “ผู้สูงวัย” เป็นคำที่บ่งบอกถึงตัวเลขของอายุว่ามีอายุมาก โดยนิยามนับตามอายุตั้งแต่แรกเกิด หรือทั่วไป เรียกว่า คนแก่ หรือ คนชรา โดยองค์การสหประชาชาติ ได้ให้นิยามว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป สถาบันวิจัยประชากรและสังคมได้ให้ข้อมูลจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีในปัจจุบันขึ้นไปว่ามีจำนวนประมาณ 10 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ของจำนวนประชากรทั้งหมดเมื่อเทียบกับปี 2543 มีจำนวนประมาณ 6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งช่วงเวลา 15 ปี ที่ผ่านมามีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 5 ในสังคมไทยทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่เต็มไปด้วยผู้สูงอายุ ในปัจจุบันการท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่กลุ่มผู้สูงอายุเลือก ถึงแม้การท่องเที่ยวไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตและกลุ่มผู้สูงอายุถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ควรมองข้ามทั้งนี้หากจะดำเนินธุรกิจในการท่องเที่ยวควรคำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ เช่น ปัญหาด้านการสื่อสาร ปัญหาด้านการบริการ ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก หรือแม้กระทั่งความปลอดภัยในการท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่ล้นแล้วแต่ผู้สูงวัยมีความต้องการ

ปัญหาการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายธุรกิจ รวมไปถึงธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีการแข่งขันสูง ทำให้ธุรกิจต้องปรับตัวและพัฒนากลยุทธ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุก็เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่มีกำลังซื้อสูง ใช้เวลาในการท่องเที่ยวยาวนานกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นเนื่องจากผู้สูงอายุเป็นกลุ่มคนอายุที่ปลดเกษียณ ทำงานน้อยลงหรือไม่ได้ทำงานแล้วพักผ่อนอยู่บ้าน และมีความต้องการในการท่องเที่ยวพักผ่อนสูง เน้นการท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ คำนึงค่าเมื่อพิจารณาด้านราคา แต่ไม่จำเป็นต้องราคาต่ำที่สุดให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของตนเอง นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ความต้องการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน พึ่งพรางกายและจิตใจ นิยมท่องเที่ยวในประเทศ นิยมกิจกรรมที่ได้ชมธรรมชาติ ทัศนียภาพงดงาม เช่น ป่าไม้ ภูเขา น้ำตก ทะเล ดังนั้นการวิจัยฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการบริหารและวางแผนจัดการของสถานที่ท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร (ทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป) จากผลสำรวจปี 2565 กรุงเทพมหานครมีประชากรผู้สูงอายุ (ชาย : 477,117 คน | หญิง : 675,178 คน)รวมทั้งหมด 1,152,295 คน

กลุ่มตัวอย่างโดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (Yamane, 1967) เป็นประชากรเป็นผู้สูงอายุทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา
- การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการบริหารและวางแผนจัดการสถานที่ท่องเที่ยวให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ

นิยามศัพท์

ผู้สูงอายุ (Older person) ขององค์การสหประชาชาติ หมายถึง ประชากรทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งก็ตรงกับนิยามผู้สูงอายุของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์ แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่า การเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูก บังคับให้เดินทาง (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2546)

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุมากกว่า 60 ปี

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึงการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และผู้ที่มาท่องเที่ยวนั้นจะต้องเป็นบุคคลเฉพาะกลุ่มโดยรู้และไม่ทำลายสภาพแวดล้อม เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรชุมชน หรือสิ่งที่น่าสนใจจะทำให้การท่องเที่ยวนั้นเสียหาย ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้รวมไปถึงรูปแบบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

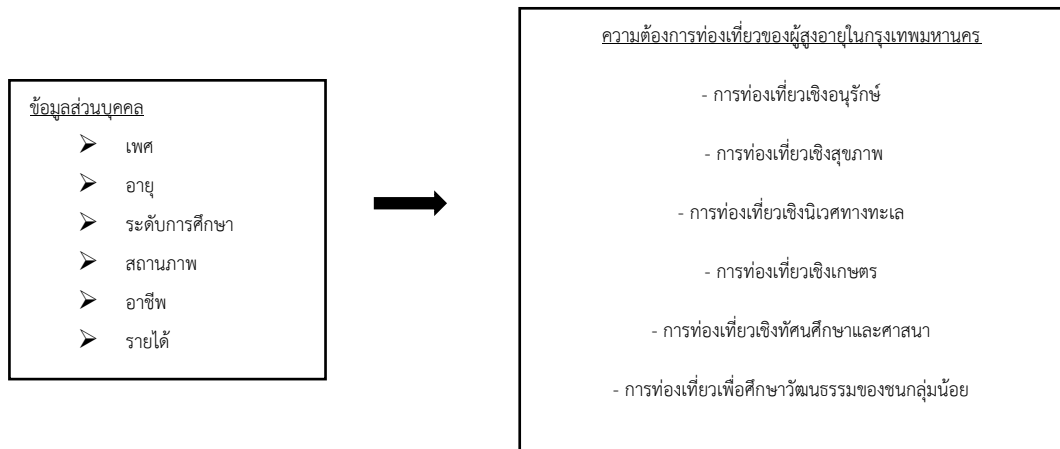
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล หมายถึงการท่องเที่ยว อย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติทางทะเล ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา หมายถึงการเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาคำรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อให้มีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การท่องเที่ยวเดินทางในพื้นที่ต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ พุด่างๆ คือการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพทางกายและจิตใจ โดยหลายพื้นที่ใช้การท่องเที่ยวแบบนี้เพื่อการส่งเสริมดูแลสุขภาพและรักษาสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิด

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยเรื่องความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- 2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเมื่อกล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) นั้น ได้มีบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่างก็มีความคิดเห็นและให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่แตกต่างกันไปได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) ว่าเป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่ง ท่องเที่ยว

ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ตลอดจนการเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่ง เวลาส่วนหนึ่งจาก การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและกิจกรรมรักษา

ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

1. การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion Tourism) เป็นการ เดินทางไปท่องเที่ยวเยี่ยมชม สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและ วัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตและ พักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเวลาจากการท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง มาทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในที่พักผ่อนหรือนอกที่พักผ่อนอย่างถูกวิธี ตามหลักวิชาการและมี คุณภาพมาตรฐานอย่างแท้จริง

2. การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ (Health Healing Tourism) เป็น การเดินทางไปท่องเที่ยวเยี่ยมชม สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและ วัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตและ พักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเวลาส่วนหนึ่งจากการ ท่องเที่ยวไปรับบริการบำบัดรักษาสุขภาพ การ รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพใน โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างแท้จริง เช่นการตรวจร่างกาย การรักษาโรคต่างๆ การทำฟันและการรักษาสุขภาพฟัน การผ่าตัดเสริมความงาม การ ผ่าตัด แผลงเพศ และอื่นๆ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สาเหตุที่ทำให้การท่องเที่ยวแบบเดิมมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากการท่องเที่ยวแบบเน้น ปริมาณนำเศรษฐกิจมาสู่ประเทศกำลังพัฒนาแต่การ ท่องเที่ยวแบบนี้ทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมโดย ขาดจิตสำนึก สร้างมลภาวะให้ธรรมชาติขาด การป้องกันแก้ไขเกิดผลกระทบไปทั่วโลก องค์กรท่องเที่ยวโลก หรือ WTO ได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ Tourism, Ecotourism and Protected Area โดย (Lascurain. 1996: 14) ว่า “ การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ทางการเมือง วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่สำคัญของศตวรรษที่ 20 ประเทศทั้งหลายไม่ควรจะทำให้มันแตกต่างกัน ” และเสริมว่าประชาคมโลกมอง แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของ แต่ละประเทศโดยรวมเหมือนเป็นสมบัติของโลก นักท่องเที่ยวทุกคนมีสิทธิ์มาดู มาชื่นชม และสัมผัสความงดงาม ความน่าทึ่ง ดูแล้วเกิดความคิด เกิดความสนใจ เกิดความพอใจ ทุกประเทศ จึงควร ร่วมมือกันอนุรักษ์ ภัยส่วนใดเสียหายก็ควรปรับปรุงแก้ไขให้ธรรมชาติกลับคืนมาอย่างเดิมเพื่อประโยชน์ ของคนรุ่นหลัง

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หลังจากที่มีการท่องเที่ยวแบบ Mass Tourism มาถึงจุดที่ธรรมชาติ รับไม่ได้เพราะมี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ช่วงนั้นเกิดนักอนุรักษ์ที่มีอุดมคติและมีวัตถุประสงค์ด้าน สิ่งแวดล้อมได้ แพร่กระจายความคิดออกไปอย่างกว้างขวาง และบางประเทศร่วมมือกันเป็นองค์กรอนุรักษ์ ระดับชาติจนถึงนานาชาติ ทุกกลุ่มมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ มีความคิดที่จะปกป้องและรักษาสภาพของ แหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมทั่วโลกให้ยั่งยืน โดยตั้งความประสงค์ที่จะนำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาแก้ปัญหา

การท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกให้แก่ นักท่องเที่ยว จัดกิจกรรมให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ ด้านอนุรักษ์ ด้วย พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในหนังสือเรื่อง ในหลวงกับสิ่งแวดล้อมไทย (2545: 20) ทรงให้พระราชวินิจฉัยว่า “ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร หมายถึงการสูญเสียองค์ประกอบในระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ทำให้ระบบนิเวศทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ การท่องเที่ยวเชิงการศึกษาธรรมชาติ (Nature Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Litho Travel) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ (Natural Health Tourism)

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นำชัย ทนผล (2543) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวเกษตรว่าหมายถึง การท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติวัฒนธรรม และการเกษตร อันเกิดจากภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติ วัฒนธรรมและรูปแบบการทำเกษตรที่หลากหลายบนพื้นที่จริงของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะยึดหลักแห่งการเคารพซึ่งศักดิ์ศรีของระบบนิเวศและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน และเอื้ออำนวยประโยชน์และโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศูนย์ประสานงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเกษตร (2543) นิยามการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยใช้หลักการต่างๆ ในการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนี้

1. การให้นิยามโดยการใช้หลักองค์ประกอบ
2. การให้นิยามโดยใช้หลักการเชิงระบบ
3. นิยามการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ราชบัณฑิตสถาน (จุลสารการท่องเที่ยว, 2545:11) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สรุปได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและ แหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวโดยมีกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศนอย่างยั่งยืน นิ ออน ศรีสมยง ได้กล่าวถึงรูปแบบของการท่องเที่ยวในชนบทสรุปได้ว่ากิจกรรมท่องเที่ยวในหมู่บ้าน กิจกรรม

การแสดงศิลปวัฒนธรรม การจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน กิจกรรมพักค้างแรมในหมู่บ้าน เป็นต้น โดยรูปแบบกิจกรรมมีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมท่องเที่ยวในหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชุมชนในหมู่บ้านเป็นผู้จัดและดำเนินการ ประกอบด้วย กิจกรรมเดินป่าชมธรรมชาติในหมู่บ้าน กิจกรรมนำชมแหล่งท่องเที่ยว ทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น กิจกรรมซึ่จักรยานชมสวนเกษตร เป็นต้น
2. กิจกรรมชมการแสดงศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านประจำท้องถิ่น การแสดงดนตรี
3. การจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น สินค้าหัตถกรรมต่างๆ เครื่องจักสาน เครื่องหนัง ที่ผลิตโดยผู้คนในท้องถิ่น อาหารประจำถิ่น เป็นต้น
4. กิจกรรมพักค้างแรมในหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ศึกษาวิถีชีวิตของชาว ชนบท (ธสิกา อังกูร) เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการคิดคำนึงและรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้การท่องเที่ยวเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับโดยไม่มีทางเลือก ปฏิบัติ
- (2) ให้มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีเอกภาพและบูรณาการ เพื่อให้มีการอนุรักษ์มรดกการท่องเที่ยวของชาติเพื่อถ่ายทอดไปยังลูกหลานตลอดไป
- (3) ให้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการให้การศึกษาแก่เยาวชน เป็นโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของประชาชน และให้เป็นวิถีทางที่ใช้รักษา มิใช่ทำลายวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ
- (4) ให้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการกระจายโอกาสการจ้างงาน การสร้างรายได้ และกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- (5) รักษาขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ ยกกระดับมาตรฐานคุณภาพการจัดการในภาครัฐและภาคเอกชน และสร้างทักษะบุคลากรให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพบริการได้มาตรฐานสากล เป้าหมายในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับจังหวัดตรังที่มียุทธศาสตร์ของจังหวัดมุ่งเน้นให้จังหวัดตรังเป็นกลางของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการเกษตรที่เป็นสากล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การศึกษาผลทางเศรษฐกิจอันจะเกิดจากการท่องเที่ยวที่มีถิ่นพำนักต่างกัน โดยแบ่งให้เป็นการเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวตามสภาพภูมิศาสตร์การเดินทางและถิ่นพำนักของนักท่องเที่ยวโดยแบ่งได้เป็น

1. การท่องเที่ยวขาเข้า (Inbound Tourism) คือการเดินทางของคนที่มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศนั้น

2. การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) คือมีการเดินทางอยู่ภายในประเทศที่เป็นถิ่นที่พำนักถาวรของตน

3. การเดินทางท่องเที่ยวขาออก (Inbound Tourism) คือมีการเดินทางจากประเทศที่เป็นถิ่นพำนักของคนเพื่อท่องเที่ยวยังประเทศอื่น

การท่องเที่ยวออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (ชวลินุช อุทยาน 2558)

1. การท่องเที่ยวแบบหมู่คณะ เรียกว่า Group Inclusive Tour : GIT เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวซื้อรายการนำเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยวโดยมีการเดินทางเป็นหมู่คณะมีนักท่องเที่ยว 11 คนขึ้นไป หรืออาจน้อยกว่าขึ้นกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทางธุรกิจ ทั้งนี้บริษัทนำเที่ยวจะมีหน้าที่ในการจัดหา ยานพาหนะ ที่พัก อาหารและบริการนำเที่ยวโดยให้บริการครบวงจรหรือบางส่วนแล้วแต่ตกลง
2. การท่องเที่ยวแบบอิสระ เรียกว่า Foreign Individual Tourism : FIT เป็นการท่องเที่ยวที่จัดการแผนการเดินทางทุกอย่างโดยเป็นการที่สามารถท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว เมื่อใด ใช้เวลานานเท่าใดจะเป็นความรับผิดชอบของนักท่องเที่ยวนั้นๆ การท่องเที่ยวประเภทนี้จึง เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้มีการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆมาก่อนหรือเป็นนักท่องเที่ยวที่กลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวซ้ำอีกครั้ง ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความคุ้นเคยกับสถานที่นั้นดีแล้วโดย เหตุผลหลักที่เลือกรูปแบบการเดินทางแบบอิสระ คือความต้องการเป็นส่วนตัว สามารถยืดหยุ่นเวลาได้และการท่องเที่ยวมีคุณภาพมากกว่าเพราะมีโอกาสได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่เพื่อสัมผัสสถานที่ไปเยือนได้อย่างลึกซึ้ง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ(2557) ได้อธิบายถึงการพยายามค้นหาคำตอบว่าทำไมคนชราจึงยังมีอยู่ ผู้เชี่ยวชาญทางศาสตร์ด้านชีวภาพ จิตวิทยา และสังคมศาสตร์ได้สรุปสาเหตุของความชรา ว่ามาจาก 2 ประการ คือ 1.พันธุกรรม 2.สิ่งแวดล้อม ซึ่งหากพิจารณาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกแล้วศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่งไม่อาจตอบสาเหตุแห่งความชราได้จึงเสนอแนวคิดเพื่ออธิบายกระบวนการแก่ชราได้ด้วย 3 ทฤษฎี

1.ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางร่างกาย มนุษย์เป็น 3 ระดับ

2.ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theory) การเปลี่ยนของพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้สูงอายุเกิดจากการปรับตัวของความรู้ ความคิด ความเข้าใจ อวัยวะรับสัมผัสทั้งหลาย ตลอดจนสังคมนี้อาศัยอยู่ ผู้สูงอายุจะมีความสุขหรือทุกข์ขึ้นกับภูมิหลังและพัฒนาการจิตใจของบุคคลนั้น หากพัฒนาด้วยความมั่นคงก็จะเป็นผู้สูงอายุที่มีความสุข

3. ทฤษฎีทางสังคม (Socialological Theory) เป็นทฤษฎีที่จะอธิบายถึงสัมพันธภาพและการปรับตัวของผู้สูงอายุในสังคม ที่พยายามจะให้ผู้สูงอายุมีความสุขและดำรงชีวิตในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire)โดยในส่วนของภาควิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อความมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงค่าคะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 40 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประมวลผลได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.908 อยู่ในระดับดีมาก หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บตัวข้อมูลทั้งหมด 2 วิธี ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form เมื่อทำเสร็จแล้วได้ส่งลิงก์แบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวเป้าหมาย ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Line , Messenger
 2. นำแบบสอบถามออนไลน์ที่ทำผ่าน Google Form ไปยังสถานที่ต่างๆที่คาดว่าจะมีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามผ่านทาง Smart Phone
- เมื่อกรอกข้อมูลครบทั้ง 400 คน ข้อมูลดังกล่าวจะส่งผ่านไปยัง Google Form เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คำนวณผลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ใช้อธิบาย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่คิดเป็นเพศ ชาย ร้อยละ 53.5 มีอายุระหว่าง 60 – 65 ปี คิดเป็น ร้อยละ 45.0 มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 76.0 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.75 มีอาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 49.5 และมีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.518 และมีความต้องการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.422 โดยผู้สอบถามได้ให้ระดับความต้องการในแต่ละด้านไว้ดังนี้

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.518 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.578 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.663 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.636

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.442 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.666 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรม การอาบน้ำแร่ นวดแผนไทย การอบสมุนไพร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.470 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.797

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.446 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.685 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรมการปลูกเพาะพันธุ์ปะการังและฟื้นฟูแนวปะการัง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.475 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.772

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.443 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.680 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.543 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.741

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนาโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.424 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.681 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวแหล่งสำคัญทางศาสนา เช่น วัดหรือโบสถ์คริสต์ที่สวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.502 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.756

ความต้องการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.422 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.720 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือต้องการการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาชีวิต วัฒนธรรมและพฤติกรรมของชนกลุ่มน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.460 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.800

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่คิดเป็นเพศ ชาย ร้อยละ 53.5 มีอายุระหว่าง 60 – 65 ปี คิดเป็น ร้อยละ 45.0 มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 76.0 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.75 มีอาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 49.5 และมีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญา เวชทรัพย์(2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมความต้องการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการท่องเที่ยวในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุด การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย เป็นเพราะการท่องเที่ยวในแต่ละด้านมีความน่าสนใจและน่าท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิถมน คำเอี่ยม(2553) ที่ศึกษาเรื่อง แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความต้องการท่องเที่ยวในเชิงสุขภาพอยู่ในระดับมาก และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิจัยความต้องการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของผู้สูงอายุเพื่อให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. ควรให้เวลาในการวิจัยมากกว่านี้เพราะการวิจัยในระยะเวลาสั้นๆอาจจะทำให้การเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์หรือไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควรและในช่วงสถานการณ์ Covid-19 ส่งผลต่อการเก็บข้อมูลเป็นอย่างมาก

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเลือกตัวอย่างแบบสุ่มทุกชั้นตอน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบจากตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และควรวิจัยแบบบูรณาการจากสหวิทยาการตามกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัย เพื่อให้ผลการวิจัยลึกซึ้งและกว้างขวางมากยิ่งขึ้นได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- ชนตติ บุญรอด (2557) ความต้องการของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครต่อธุรกิจนำเที่ยว
- นัฐพร เกิดกลาง (2553) พฤติกรรมการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครของผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย
- ปวีณา งามประภาสม (2560) ศักยภาพและการเตรียมความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนสำหรับผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนท่องเที่ยวบ้านเกาะหลวง
- ปิยฉัตร ทองแพง (2549) รูปแบบการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุกรณีศึกษาผู้สูงอายุภาคกลาง
- ภูพฤษ์ กันนะ,จอมภัก คัลงระหัด (2560) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล (2563) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
- สุภัคร คำพะแย (2551) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร